

ETH DIARI

Numerò 125
dissabte 5 de junh 1999

HUELHETON

DIARI

D'ARAN

Prètz: 50 pessetes

ERA OTAN E IOGOSLÀVIA ESTUDIARÀN AUÉ MODALITATS ENTARA RETIRADA DES TROPES SÈRBIES

Representanti militars dera OTAN e de Iogoslàvia s'amassaràn aué dissabte en un "lòc dera termièra" tamb Macedònia entà traçar es modalitats dera retirada des fòrces sèrbies de Kosòvo, condicion besonhosa entà qu'era Aliança suspengue es sòns bombardegi.

Eth generau britanic Michael Jackson, qu'amie es tropes des Fòrces de patz entà Kosòvo (KFOR), acantoades en Macedònia, entestará era delegacion militar dera OTAN. Jamie Shea, portavotz civiu dera OTAN, didec qu'era Aliança non sap encara qui serà eth re-

presentant de Iogoslàvia en aquera amassada, ara quau anaràn tanben un enviat rus e er assessor militar deth mejancèr dera Union Europèa (UE) entara crisi de Kosòvo, eth president finlandés Martti Ahtisaari, mès qu'ac haràn en qualitat d'observadors. Eth resultat d'aquera trobada poderie auançar era gessuda des fòrces sèrbies de Kosòvo, qu'ei era principau exigéncia dera Aliança entà cessar es bombardegi. Er objectiu dera amassada ei "clarificar es modalitats dera retirada des fòrces sèrbies e establir un regim de verificacion eficaç tamb eth quau poder comprovar que

se'n van" de Kosòvo. "Tanlèu qu'es fòrces sèrbies se'n vagen, s'arturarà era OTAN", hi-gec eth portavotz en tot referi-se ara suspension des atacs aèris, que comencèren eth passat 24 de març.

Gèst de Iogoslàvia

Era amassada siguec demanada peth cap der Estat Major der exercit iogoslau, que cridèc ara Casèrna Suprema dera OTAN en Euròpa (SHAPE) entà parlar dirèctament tamb eth generau Wesley Clark, maxim responsable dera operacion aèria. Era Aliança Atlantica

se maufide deth president iogoslau, Slobodan Milosevic, e vò "pròves, hèts sus eth terren" de que reament complirà aquerò acordat abantes de suspèner es bombardegi, conscienta que serie plan dificil tornar a començà-les. Era Aliança vò emular en Kosòvo era bona experiéncia dera Fòrça d'Estabilizacion (SFOR) que susvelhe eth compliment des acòrds en Bòsnia d'ençà de 1995. Entad aquerò, era OTAN insistís qu'ei "pliament premanida" dejà entà entrar en Kosòvo, çò que poderie passar a començament dera

(Contunhe darrèr)

CONVERGÈNCIA DEMOCRÀTICA ARANESA-PARTIT NACIONALISTA ARANÉS

CALENDARI ELECTORAU D'AMASSADES

- 5/6/99 En Betren, tàs 20.30 ores, ena sala der Ajuntament.
- 6/6/99 En Arròs, entàs 19.30 ores, ena sala der Ajuntament.
En Aubèrt, tàs 22.00 ores, ena sala der Ajuntament.
- 7/6/99 En Casau, tàs 20.00 ores, en otèl Montcorbison.
En Gausac, tàs 22.00 ores, ena sala der Ajuntament.
- 9/6/99 En Vilac, entàs 20.30 ores, en antic estudi.
- 10/6/99 En Vielha, tàs 20.30 ores, en cine.
- 11/6/99 En Arties, tàs 20.00 ores, ena sala der Ajunta ment.
En Bossòst, tàs 22.00 ores, en cine.

UNION POPULAR ARANESA

MITINGS CAMPANHA ELECTORAU 1999

- 6/6/99 En Vielha, tàs 20.30 ores en cine. Tamb Josep Ignasi Llorens, president dera Comission de Mieï Ambient deth Congrès des Deputats, Francesc Vendrell, director generau de Relacions tamb es Còrts, Jusèp Calbetó Giménez, candidat num. 1 entà Vielha dera coalicion Union Popular Aranesa, e Javier Cardona Riu, candidat num. 2 entà Vielha dera coalicion Union Popular Aranesa.
- 8/6/99 En Vilac, entàs 19.00 ores enes Escòles.
En Betren, tàs 22.00 ores ena sala sociau.
- 9/6/99 En Gausac, tàs 19.30 ores ena sala sociau.
En Les, tàs 22.00 ores en Ajuntament.
- 10/6/99 En Arròs, tàs 19.30 ores ena sala sociau.
En Escunhau, entàs 20.30 ores ena sala sociau.
En Bossòst, tàs 22.00 en Ajuntament.
- 11/6/99 En Aubèrt, tàs 19.00 ores ena sala sociau.
En Vielha, tàs 22.00 en cine.

VÒTA

CONVERGÈNCIA DEMOCRÀTICA ARANESA

Garantia de Bona Gestion

Eth modèu politic catalan majoritari, durament questionat

SIES MILIONS D'INNOCENTS

Ua des nauetats editoriaus deth Sant Jòrdi d'enguan a estat eth libre *6 milions d'innocents (menys uns quants espabilats)*, deth collectiu J. B. Boix. Eth libre pòrte ua legenda que ditz: "Tot aquerò que jamès non t'auien condat e as de saber". E segur qu'era lectura d'aguest violent assai non deceberà eth legedor, sustot per com ditz es causes e pera manèra de júnher ua informacion que, maugrat que podie èster coneishuda a bocins, arremassada com un memoriau de grèuges impacte fòrça e deishe un regust amargant.

Me semble qu'aguest libre a estat escrit a dolh e per ua soleta man. Es reiteracions i soentegen massa, maugrat qu'an ua certana justificacion, perque es grani protagonistes dera istòria transiten tà naut e tà baish, tant se se parle d'autopistes, des pòrts, der aeroport e dera Fira de Barcelona, com de La Caixa e es primes uniques, deth RACC, des Jòcs Olímpics o des Ajuntaments e es Deputacions. La Caixa non ne ges precisament ben parada, coma tanpòc non deuen èster contenti deth tracte que i receben n'es administracions publiques n'es senhors, per exemple, Maragall, Figueras Bassols, Serra, Ferrer Salat, Vilarrubí, Borrell, Alavedra, Clos, Macias, Duran Farell, Vidal i Gaiolà, Samaranch, Vilarasau e, naturament, Pujol. Se despartís fòrça *estopa*, tau com mane eth genre deth pamflet.

Era tèsi deth libre ei qu'es catalans son ua còlha d'innocenti, o sigue, que mos fot eth pèu er Estat (per centralista), es adminis-

tracions pròpies (per ineficaces), es principaus entitats financères (per rampinhaires) e, tanben, es politics "installadi en conformisme plasant e en un immediatisme sense perspectives", es quaus, ath delà, tot soent actuen condicionadi per un finançament non-normau que les deishe a disposicion dera voluntat (e es interèssi) d'aqueri que les dan credit (lèu tostemp La Caixa). Aguest qu'ei eth sentit der avís dera portada e qu'ei amiat "tàs ciutadans maltractadi des de dehòra e maumestradi de laguens". I a donades significatiues qu'ac corroboren, com ara çò que s'explique sus era condescendència de lèu totes es administracions tanb es grops financèrs, era politica d'inversions de La Caixa (que per lei aurie d'auer un sentit social qu'a perdut totaument) que mensten Catalonha; er alongament deth monopòli deth gas sense cap de justificacion; çò que passèc en 1986 en discuti-se era lei de fòrces de seguretat, òbra de Barrionuevo e qu'empedegaue eth desplegament des Mòssos d'Esquadra, mès que recebec eth supòrt incompreensible de CiU, o ben era manièra governamentau de traspasar tara Generalitat eth benestar social e tanben eth torisme e dempús crear un nau organisme, er Inserso, que s'acupe deth torisme dera gent grana "e que, per tant, vulnere d'un còp dues competències exclusiues". Enganh e mala negociacion ath madeish temps, qu'ei çò que cren veir es autors en miratge qu'a estat era cession deth 15 e dempús deth 30% der IRPF, perque non a representat cap de mielhora reau en finançament (que contraste tanb eth hèt

qu'eth govèrn basc dispòse d'uns recursi un 53% mès nauti entà gestionar ues competències lèu lèu identiques as catalanes) e en cambi, comprometé-se a non revisà-ne eth modèu enquiath 2001. Eth judici qu'ei taxatiu: "Felipe González se mos toregèc pendent tres ans pera modica soma de 42.000 milions e ara Aznar se mos trè deth dessus tanb ua aportacion graciabla e discrecionau un shinhau mens magra".

Non vos penséssetz pas qu'eth libre sonque ei un allegat contra era Generalitat e era coalicion de govèrn. Es socialistes catalans "o es qu'organizen sopars d'aumenatge a Josep M. Sala com se non l'auessen condemnat peth cas Filesa", tanben i receben era dòsi de *canha* que les pertòque, sustot pera passivitat e era manca de decision pendent era etapa de govèrn deth PSOE, com quan en 1983 deishèren passar sense dèder arren un recurs ath Tribunau Constitucionau contra era lei de normalizacion lingüistica. Un desbrembe que se semble fòrça ath qu'aguec Ernest Lluch ara ora de 'desbrenbà-se' de presentar es esmenes deth PSC tà rebaishar es efèctes mès antiautonomics d'ua LOAPA qu'auien pactat era UCD e eth PSOE.

Qué i a ath darrèr de tanta denúncia? Donques qu'ei simple: era disconformitat tanb es privilègis concedidi, de manèra perpètua, a uns sectors economics catalans quintacolumnistes de *soca-rel*; eth refús ath regatèg coma practica politica permanenta, pr'amor dera manca de *saldo* favora-

ble; era decepcion pera tebeda politica catalanista des socialistes e, fin finau -maugrat qu'ei era question mès importanta-, "era constatacion qu'es opcions majoritàries qu'eth país a defensat an resultat insatisfactòries, insufisentes e pòc artenhudes, maugrat es escassi exits parciaus e limitadi que pòden exhibir". Ei per aci que calerie auer començat. Discutir a hons s'eth modèu actuau foncione o non e, sustot, quin ei eth modèu. Es autors deth libre afirman que, deishant de costat era retorica nacionalista o federalista des uns e des auti, per ara i a ua sòrta d'acòrd tacit entà non modificar er *statu quo*. E ei qu'era recuperacion nacionau non se plantege com un dret social des catalans, er autogovèrn responderà tostemp a critèris de descentralizacion administratiua e non pas de poder politic.

Qu'ei dur arribar ad aguesta conclusion, mès ja se sap, sonque eth mètge que hè un bon diagnostic a quauqua possibilitat de guarir eth malaut. Liegetz-lo e vosati madeishi.

Agustí Colomines i Companys
Professor d'istòria contemporanèa
Universitat de Barcelona

ERA OTAN E IOGOSLÀVIA ESTUDIARÀN AUÉ MODALITATS ENTARA RETIRADA DES TROPES SÈRBIES (CONTUNHACION)

pròplèu setmana, dempús qu'eth Conselh Atlantic apròve era ACTORD (orde d'accion), possiblement dimenge.

Ua patz pròpleua

Era Aliança artenhèc ager que Belgrad se comprometesse ara retirada de Kosòvo de totes es fòrces iogoslaves e era tornada d'un milion de refugiadi albano-kosovars, emparadi per ua fòrça internacionau dera ONU dirigida per generaus aliadi e tanb participacion russa. A cambi, era OTAN accepte que Milosevic contunhe en poder. Totun açò, era OTAN a persuatat en que Iogoslàvia a de demostrar, ath delà d'acceptà-lo, qu'aplique er acòrd de patz entà qu'era Aliança Atlantica arture es bombardegi e, segontes que semble, per ara "non i a cap indici" qu'es fòrces sèrbies se retiren de Kosòvo. Shea afirmèc que "i a significatiu progressi ena acceptacion [der acòrd], maugrat que non i a cap d'indici d'aplicacion", en çò que hè ara

retirada des fòrces de Kosòvo. Eth ministre aleman d'Ahèrs Exteriors, Joschka Fischer, indi quèc delànet qu'eth projècte de resolucio dera ONU sus Kosòvo ei lèu premanit. Es directores politics deth G-8 (es sèt païsi mès industrializadi mès Rússia) an trabalhat pendent era net entà premanir eth tèxte.

Edite ETH DIARI
Familia Colomines
Centre d'estudis VIVÈNCIA ARANESA
Aula Euròpa des Pirinèus (Val d'Aran)
Carrèr Doctor Manel Vidal
locau num.5
(Darrèr edifici/ Ath cant der Espitau)
25530 Vielha-Val d'Aran
Telefon: 973641772
Fax: 973640871
E-mail vivenciaaranesa@ctv.es

Editor e director: Joan-Ramon Colomines-Companys.
e-mail: jrcc@apdo.com

Informatica e dessenh: Marc Colomines i Nadal.

Equip de correctors: Xavier Gutierrez.

Equip comerciau: Ramon Agulló i Teixidor.

Impression: Xerox's Document Center 220 ST d'ETH DIARI
en Vielha. Tirada: 1000 exemplars.

HARAM MÈS
entà mielhorar es infrastructures
e corregir eth desequilibri territorial

Partit dels Socialistes de Catalunya-Progrés Municipal de Catalunya-
Unitat d'Aran-Gent d'Aran

